

Toplantı : 18 CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 895

1475 Sayılı İş Kanununa Bir Ek Madde ile Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısının Millet Meclisince Kabul Olunan Metni ve Cumhuriyet Senatosu Sosyal İşler Komisyonu Raporu. (M. Meclisi : 1/132; C. Senatosu : 1/629)

(Not : M. Meclisi S. Sayısı : 110)

*Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 1733*

14 . 2 . 1979

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 12 . 2 . 1979 tarihli 50 nci Birleşiminde görüşülerek işaret oyuyla kabul edilen, 1475 sayılı İş Kanununa Bir Ek Madde ile Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

**Cahit Karakaş
Millet Meclisi Başkanı**

Not : Bu tasarı 2 . 5 . 1978 tarihinde Başkanlıkça Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonuna havale edilmiş ve Genel Kurulun 6, 12 . 2 . 1979 tarihli 44 ve 50 nci Birleşimlerinde görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 110)

*TC
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Tetkik Dairesi
Başkanlığı
Sayı : 101-252/04116*

28 . 4 . 1978

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Çalışma Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 31.3.1978 tarihinde kararlaştırılan «1475 sayılı İş Kanununa Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı» ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını saygıyla arz ederim.

**Bülent Ecevit
Başbakan**

G E R E K Ç E

Ülkemizde köyden kente göç hareketinin büyük bir hız kazanmasının, kentlerin büyümesi ve mesken sorunlarının yoğunlaşması sonuçlarını ortaya koyduğu bilinmektedir. Kentleşme, sürecinin bir başka sonucu da, tek ailenin oturabileceği konut tipinden, birden çok ailenin barınabileceği konut tipine geçilmesi olmuştur.

Bu tip büyük yapıların inşası ve daha sonra «kat mülkiyeti» sisteminin yasalaşmış olması ise, özel nitelikli bir hizmet türü olan kapıcılığın gelişip yaygınlaşmasına yol açmıştır.

Bu hizmetlerde çalışan işçilerin İş Kanunu kapsamına alınması gerekli görülerek 1248 sayılı Kanunla, 931 sayılı eski İK Kanununun 5 nci maddesinin ikinci bendine bir fıkra eklenmiş ve «Kaloriferli konut kapıcıları ile çalışmasını aynı işverene veya aynı konuta hasreden konut kapıcıları» İş Kanununun kapsamına alınmıştır. Daha sonra çıkarılan 1475 sayılı İş Kanununun 5 nci maddesinin (e) fıkrasında da aynı hüküm yer almış bulunmaktadır.

Öte yandan konut kapıcılığı hizmetinin, İş Kanunu kapsamında bulunan diğer hizmetlerden farklı bazı özelliklere sahip olması kanun hükümlerinin bu özelliklere uygun bir işlerlik göstermesini engellemiştir.

İşçi ve işveren arasında, kapıcılıkla ilgili hizmetlerde amaca uygun bir düzenlemenin yapılmamış olması çeşitli şikâyetlerin ortaya çıkmasına sebep olmaktadır.

Bu nedenle, İş Kanununun ilgili hükümlerinin, konut kapıcılığı yapan işçilerin çalışma koşullarına hangi değişik biçimlerde uygulanacağını belirtmesi amacıyla bir tüzük çıkarılması gerekli görülmüş ve 1475 sayılı İş Kanununa bir madde eklenmesi zorunluğu doğmuştur.

Bu kanun tasarısının birinci maddesi, zorunluk duyulan ek madde metnine, ikinci ve üçüncü maddeleri ise yürürlük ve yürütmeye ilişkindir.

Ankara Milletvekili Semih Eryıldız ve Sivas Milletvekili Azimet Köylüoğlu'nun 1475 Sayılı İş Kanununa Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi. (2/470)

Millet Meclisi Başkanlığına

4 ncü Dönemde hükümsüz kalan 1/303 esas no. lu tasarımı yeniliyorum.
Gereğini saygılarımla rica ederim.

Ankara Milletvekili
Semih Eryıldız

17 . 8 . 1977

Millet Meclisi Başkanlığına

Millet Meclisinin 4 ncü Döneminde hükümsüz kalan 1/303 Sıra Sayılı Tasarımı yeniliyorum.
Gereğini saygılarımla rica ederim.

Sivas Milletvekili
Azimet Köylüoğlu

TC

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar
Tetkik Dairesi Başkanlığı
Sayı : 71-1948/3101

20.6.1975

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Çalışma Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 10 . 6 . 1975 tarihinde kararlaştırılan «1475 sayılı İş Kanununa Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı» ile gerekçesi ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını saygıyla arz ederim.

Süleyman Demirel
Başbakan

G E R E K Ç E

Ülkemizde köyden kente göç hareketinin büyük bir hız kazanmasının, kentlerin büyümesi ve mesken sorunlarının yoğunlaşması sonuçlarını ortaya koyduğu bilinmektedir. Kentleşme sürecinin bir başka sonucu da, tek ailenin oturabileceği konut tipinden, birden çok ailenin barınabileceği konut tipine geçilmesi olmuştur. Bu tip büyük yapıların inşası ve daha sonra «kat mülkiyeti» sisteminin yasalaşmış olması ise, özel nitelikli bir hizmet türü olan kapıcılığın gelişip yaygınlaşmasına yol açmıştır.

Bu hizmetlerde çalışan işçilerin İş Kanunu kapsamına alınması gerekli görülerek 1248 sayılı Kanunla, 931 sayılı eski İş Kanununun 5 nci maddesinin ikinci bendine bir fıkra eklenmiş ve «kaloriferli konut kapıcıları ile çalışmasını aynı işverene veya aynı konuta hasreden konut kapıcıları» İş Kanununun kapsamına alınmıştır. Daha sonra çıkarılan 1475 sayılı İş Kanununun 5 nci maddesinin (e) fıkrasında da aynı hüküm yer almış bulunmaktadır.

Öte yandan konut kapıcılığı hizmetinin, İş Kanunu kapsamında bulunan diğer hizmetlerden farklı bazı özelliklere sahip olması, kanun hükümlerinin bu özelliklere uygun bir işlerlik göstermesini engellemiştir.

İşçi ve işveren arasında, kapıcılıkla ilgili hizmetlerde amaca uygun bir düzenlemenin yapılamamış olması çeşitli şikâyetlerin ortaya çıkmasına sebep olmaktadır.

Bu nedenle, İş Kanununun ilgili hükümlerinin, konut kapıcılığı yapan işçilerin çalışma koşullarına hangi değişik biçimlerde uygulanacağını belirtmesi amacıyla bir tüzük çıkarılması gerekli görülmüş ve 1475 sayılı İş Kanununa bir madde eklenmesi zorunluğu doğmuştur.

Bu konut tasarısının birinci maddesi, zorunluluk duyulan ek madde metnine, ikinci ve üçüncü maddeleri ise yürürlük ve yürütmeye ilişkindir.

ANKARA MİLLETVEKİLİ SEMİH ERYILDIZ VE SIVAS MİLLETVEKİLİ AZİMET KÖYLÜ- OĞLU'NUN TEKLİFİ

1475 Sayılı İş Kanununa Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 1475 sayılı İş Kanununun 110 ncu maddesinden sonra aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

«EK MADDE — Bu Kanunun 5 nci maddesinde sözü geçen kaloriferli konut kapıcılarının hizmetlerinin kapsam ve niteliği ile işveren vekilinin belirlenmesi, günlük çalışma sürelerinin, hafta tatili, ulusal bayram ve genel tatil günleri ile yıllık ücretli izin haklarının, tahsis edildiği hallerde kapıcı konutları ile ilgili sorunların düzenlenmesinde uygulanacak değişik şekil ve esaslar Çalışma Bakanlığınca çıkarılacak bir tüzükte belirtilir.»

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

TASARI VEYA TEKLİFİN

Sıra Sayısı
M. M. C. S.

Ö z e t i

110 1475 sayılı İş Kanununa bir ek madde ile bir geçici madde eklenmesine dair kanun tasarısı.

MİLLET MECLİSİNDE KALDIĞI SÜRE : 3 aydan fazla.
CUMHURİYET SENATOSUNDA KALACAĞI SÜRE : 3 ay.
SÜRENİN BİTİŞ TARİHİ : 14 Mayıs 1979

TASARI VEYA TEKLİFİN HAVALA EDİLDİĞİ
KOMİSYONLAR, TANINAN SÜRE (Gün)

1. — Sosyal İşler Komisyonuna 10 gün.
2. — Gündeme 20 . 2 . 1979

Sosyal İşler Komisyonu Raporu

Cumhuriyet Senatosu
Sosyal İşler Komisyonu
Esas No. : 1/629
Karar No. : 1

20 . 2 . 1979

Cumhuriyet Senatosu Yüksek Başkanlığına

Millet Meclisinin 12 . 2 . 1979 tarihli 50 nci Birleşiminde görüşülerek açık oy ile kabul edilen «1475 sayılı İş Kanununa Bir Ek Madde ile Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı» Komisyonumun, 20 Şubat 1979 tarihli toplantısında, yetkili Çalışma ve Sosyal Güvenlik bakanlıklarını temsilcilerinin de katılımıyla tetkik ve müzakere edildi.

Kanun tasarısı, konut kapıcılığı hizmetinin, İş Kanunu kapsamında bulunan diğer hizmetlerden farklı özelliklere sahip bulunmasından, ilgili kanun hükümlerinin yeterli işlerlik gösteremediğini, işçi ve işveren arasında, kapıcılıkla ilgili hizmetlerde amaca uygun bir düzenleme yapılamamasının şikâyetlere neden olduğunu bu sebeple 1475 sayılı İş Kanununa bir ek madde ve bir geçici madde eklenmesinin zorunluluğunu gerekçesinde açık olarak belirtmektedir.

Komisyonumuz, gerekçede belirtilen konuları dikkate alarak, Kanun Tasarısını, Millet Meclisinden gelen şekliyle aynen kabul etmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığınıza saygı ile sunulur.

Başkan
Rize
Talât Doğan

Sözcü
İstanbul
Erdoğan Adalı
Toplantıda bulunamadı.

Kâtip
Kayseri
Sami Turan

Bu Kanunda Sözcü
Üye
İstanbul
Solmaz Belül

Üye
Ankara
Ergün Ertem

Üye
Hatay
Kemal Kılıçoğlu

Üye
Isparta
Mustafa Gülcügil
Toplantıda bulunamadı.

Üye
Kastamonu
Münif İslâmoğlu
Toplantıda bulunamadı.

Üye
Nevşehir
Ragıp Üner
Toplantıda bulunamadı.

Üye
Tabii Üye
Sezai O'Kan
Toplantıda bulunamadı.

Üye
Cumhurbaşkanınca Seçilen Üye
Halil Tunç

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

1475 Sayılı İş Kanununa Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 1475 sayılı İş Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

«EK MADDE — Bu Kanunun 5 nci maddesinin (e) fıkrasında sözü geçen kaloriferli konut kapıcıları ile çalışmasını aynı işverene veya aynı konuta hasreden konut kapıcılarının hizmetlerinin kapsam ve niteliği ile işveren vekilinin belirlenmesi, günlük çalışma sürelerinin, hafta tatili, ulusal bayram ve genel tatil günleri ile yıllık ücretli izin haklarının, tahsis edildiği hallerde kapıcı konutları ile ilgili hususların düzenlenmesinde uygulanacak değişik şekil ve esaslar Çalışma Bakanlığınca çıkarılacak bir tüzükte belirtilir».

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN

1475 Sayılı İş Kanununa Bir Ek Madde ile Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 1475 sayılı İş Kanununa aşağıdaki ek ve geçici maddeler eklenmiştir.

«EK MADDE — Bu Kanunun 5 nci maddesinin (e) fıkrasında sözü geçen kaloriferli konut kapıcıları ile çalışmasını aynı işverene veya aynı konuta hasreden konut kapıcılarının işvereni konutun maliki veya ortaklarıdır.

Konut yöneticisi işveren vekili olup, mali sorumluluklar işverene ait olmak üzere, yargı uyuşmazlıklarında ve bu Kanunun uygulanması bakımından işverenin temsilcisidir.

Kapıcı konutları için kira istenemez.

Kapıcıların hizmetlerinin kapsam ve niteliği ile günlük çalışma sürelerinin, hafta tatili, ulusal bayram ve genel tatil günleri yıllık ücretli izin hakları ve kapıcı konutları ile ilgili hususların düzenlenmesinde uygulanacak değişik şekil ve esaslar, bu Kanunda tanınan haklar saklı tutularak Çalışma Bakanlığınca çıkarılacak bir tüzükte belirtilir.»

«GEÇİCİ MADDE — Ek madde belirlenen tüzük yasanın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç altı ay içinde düzenlenir».

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

SOSYAL İŞLER KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

1475 Sayılı İş Kanununa Bir Ek Madde ile Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Millet Meclisince kabul edilen 1 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisince kabul edilen 2 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisince kabul edilen 3 ncü madde aynen kabul edilmiştir.